

Jugoszláv-Bánát—szegedi kamara felállítására.

Jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés előtérben.

A magyar-jugoszláv kereskedelmi szerződést hamarosan megkötik, — kell, hogy előtérbe nyomuljon az a szerep, amelyre Szeged, mint határváros predesztinálva van. A „Trianon” adta körülmény, hogy három ország határvárosa lettünk, oly program kidolgozását teszi szükségessé, amelynek vezérmotója a „lenni, vagy nem lenni”. Szeged környéke bennünket gazdaságilag nem igen erősíthet meg, gondoskodni kell tehát arról, hogy mint határváros a világhoz új helyzetnek megfelelően berendezkedjék. A világháborúban elvesztettük a gazdag bánáti területek nagyrészét, a bennünket környező nagyobb városok kikapcsolnak bennünket teljesen, mert területileg sokkal nagyobb önállóságra tettek szert, mint voltak a világháború előtti időben. Ha végig tekintünk az összes határvárosok üzleti tevékenységén, Szeged a legszomorúbb stagnációt mutatja, mert sem környéke, sem pedig határvárosi jellege nekünk életet nem ad, helyi fogyasztó piaca pedig viszont oly közismerten szegény, amit nem is kell kommentárral kísérnünk, annyira benne van minden szegedi adóalany tudatában.

Hogy a határok mentén lévő nagyobb városok, mint Szombathely, Sopron, Debrecen, Békéscsaba, Kaposvár, Pécs, Miskolc miképpen fejlődtek, azt a statisztika tudja igazolni.

Az 1926-os évben fel kell készülnünk, hogy Szeged városát ne érje váratlanul a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés, hiszen a Bánát piaca, amely természetből fogva is csak Szegeden át gravitálhat nyugat felé. Csak a napokban hangzott el országpszerte az a megállapítás, hogy *Közép-Európának gabonapiaca csak Magyarország lehet, akár mint exportáló, akár mint transzitoló*. E lehetőség kétségtelen, mert gabonakereskedelmi szervezetünk európaszerint páratlan felkészültséggel vetekszik Európa minden gabonatermő nemzetének gabonakereskedelmi organizációjával. Szeged már a békében is „Umschlag-Platz” volt, mely a gazdag Bánát produktumait közvetítette nyugat felé, vissza kell, hogy kapja ebbeli szerepét, ezt földrajzi fekvésünk, technikai berendezésünk, modern tárházunk behatárolásával elérhetjük, — ha ezt megfelelő tarifális módon támasztjuk alá. Hogy pedig a jugoszláv-bánáti terület terményeit a zombolya—szegedi, illetve Nagykikinda átmenete szegedi fővonalba bekapcsolódhassék, Szeged középponttal közvetítő piacot kell teremtenünk, amely azonban csak akkor fog bekövetkezni, ha a hegyeshalom—szegedi, szentgöthard—szegedi és szob—szegedi viszonylatokra, a bennünket elkerülő Bánáti magyar-jugoszláv területén, annak nyugati határaitra gravitáló forgalom ellensúlyozására jelentékeny tranzit reexpedicionális és refakcionális kedvezményeket fogunk kapni a Szegeden keresztül futó jugoszláv druforgalomra. Hogy a bánáti gabona egyedüli természetes szegedi útvonalon exportáltsék nyugatra, azt vámszabad raktáraink is megkönnyíthetik. Általában téves elgondolás, hogy egy város testén keresztülvonuló tranzitforgalom ne emelne tekintélyes hányaddal a város helyi gazdasági életét, mert milyen fontos tényező városunk forgalmában a lokális piac fogyasztásának kiszolgálása, épp oly kétségtelen, hogy az előbbi szerepünk városunk kereskedelmét oly nivóra helyezheti, amelynek árnyait e pillanatokban át sem tekinthetjük. Ki kell küzdeni tehát, hogy Szeged ne helyi életet éljen, ez teljes elsorvadásra vezet, ebből újraszülés csak úgy lehetséges, ha kellő időben Szeged minden számottevő érdekeltje egy nagy testületbe tömörülve, célul tűzi ki magának, hogy Szegedet, Szeged város ipari és kereskedelmi életét a változott helyzet következtében ne csak a háborúelőtti forgalom nivójára visszaállítsa, de azt még messze túlszárnyalja. Ne felejtjük el, hogy a trianoni szerződés irányt mutat arra, hogy közvetítők legyünk nyugat és kelet között, ha ezt követeljük, úgy emlékeztünk a phoeniciáira, kik közvetítették a kelet és nyugat egész forgalmát és történelmi fellendülésüket csak egye-

dől a közvetítő kereskedelemnek köszönhető. Szóval a „Trianon” okozta új helyzetet szegedi vonatkozásában ennek gazdasági kihasználásával a „nagy Szeged” megteremtését, amire földrajzi fekvésünk és felkészültségünk joggal predesztinálnak — elérhessük —, ismételtlen egy állandó szervezetet kell létesítenünk, amely Szeged sz. kir. város hatósága, a szegedi kereskedelmi és iparkamara vezetésével a város

összes érdekeltjeinek és képviselőinek bevonásával ugyszólván egy dliandó permanenciában lévő testületet képezzen, mely összes kivadásainkat minden irányban és minden vonatkozásban letárgyalva, annak érvényt szerezzen és a „Videant consules” elvét a szem előtt tartva mindent elkövessen, hogy a ma kereskedelmileg ugyszólván hermetice elzárt Szegedet nyomoztató helyzetéből kiemelje. G.

„Jobb lenne idejében rendbehozni a töltést mint utólag keresni a felelőst...”

Ki felelős a kereskedelmi iskola előtti töltés süppedéséért? — Sürgősen le kell bontani a töltésnek ezt a részét és gondosabban újraépíteni.

A Délmagyarország keddi számának vezető helyén többek között a következőket írta: „... A mi városunkat ugyan védi egy nagyszerű töltés, de ennek a hatalmas alkotásnak van egy sebezhető, sőt kisebített pontja a Stefánia végében, az állami kereskedelmi iskola előtt, amely ezidő szerint ugyan nem ad okot semmiféle nyugtalanságra, mégis állandóan igazolja a fantáziákat és rémeket láttat a fantasztikával. Régi szegediek még emlékeznek arra, hogy a nagy árvíz előtt három nappal az illetékesek a legmegnyugtatóbb véleményeket adták és lelakisozták mindenkit, aki félt, pedig a laikus már akkor is annyit tett a szakemberek szájában, hogy: számár. Jobb félni, mint megijedni és jobb lenne idejében végleg rendbehozni azt a fatális süppedést, mint utólag keresni a felelőst. Ilyen kérdést nem szabad közigazgatási aktaként kezelni, hanem a bajt azonnal orvosolni kell és azután kell pereskedni azon, hogy a patikát az állam köteles-e fizetni, vagy a város...”

A kérdéses seb éppen hét esztendője éktelenkedik a Stefániának a kereskedelmi iskola előtti részén és a környékbeli lakosság ebből a mély gödörből állapítja meg, vajon mennyit drádl, vagy apadt a Tisza, mert ebben a hatalmas gödörben mindig ugyanolyan magasan áll a víz, mint a folyó medrében. A szegedi sajtó nagyon sokat foglalkozott már ezzel a gyógyíthatatlannak látszó fekélyvel, száraz időben, mint a tiszaparti sétahely csunya szépségihájával, áradások idején pedig mint a szegedi árvízvédelem egyik veszedelmes achilles-sarkával. De a seb hét esztendő óta ott éktelenkedik teljesen zavartalanul, még az sem zavarja meg nyugalmát, hogy hét év óta változó vehemenciával folyik a meddő harc a város hatósága és az állam között akörül a kérdés körül, hogy a töltés helyreállítása kinek a feladata, a városé-e, vagy az államé? A város hatósága erősen állítja, hogy a töltést az államnak kell helyreállítania, mert ez a munka vízvédelmi jellegű és így az állam feladatai közé tartozik. Ezzel szemben az állam egyelőre nem nyilatkozott hajlandónak a kérdéses munka elvégzésére, hanem váltig biztatja a várost, hogy hozassa csak rendbe azt a töltést, majd aztán, egyszer leszámolunk a költségekkel. Így aztán nem történt semmi és a gödör víze az U-csövek törvénye szerint mindig megmutatja a Tisza pontos vizállását.

Az illetékesek hidrosztatikai törvényekre hivatkozva gyönyörűen kifejlik, hogy vízvédelmi szempontból nyugodtan otthagyhatalnak a megcsuszott töltést hélet napjig, mert veszedelmes nem jelent, hiszen a veszedelmet éppen a töltés téglafalán belül ácsott gödörrel hárították el. A töltés szabadon álló téglafala így nem dőlhet össze, mert a Tisza vizének nyomása mindig ellensúlyozza a gödörbe szívargó víz ellenkező irányu nyomása.

Az illetékesek ezzel azután elintézetnek is vélik a kérdést. A nem illetékes szakértők véleménye azonban tulmegy valamivel az illetékes vélemények keretén. Azt minden szakértő elismeri, hogy a töltés szabadon álló téglafalát a Tisza nyomása tényleg nem döntheti össze, azonban a Tisza nyomásán kívül a védőtöltésnek éppen azon a pontján még más alattomosabb erők is működnek, hiszen ezek az erők tették tönkre ott a töltést. Ezek az erők azóta is működnek és nagyon könnyen megtörténhetik, hogy egy szép napon még jobban el-

mozdul, esetleg leomlik a töltésnek ez a hét évvel ezelőtt megadott közel száz méter hosszú szakasza. A töltés megmozdulását, amelynek következtében megpedi és behorpadt a téglafal is, két hiba okozta. Az az agyagréteg, amelyre a töltést alapozták, a belső talajvízjárás következtében elszáppanosodott és így megcsuszott rajta a töltés. Ez az első hiba, a második pedig az, hogy a töltést rosszul alapozták, nem készítették hozzá megfelelő szivargókat, amelyek a talajvíz romboló hatását lefokozták volna.

A kétfős hiba következményeit csak úgy orvosolhatják, ha a töltés egész megmozdult szakaszát lebontják és újraépítik, természetesen sokkal gondosabban, mint ahogy először építették. Ez az orvoslás az illetékesek véleménye ellenére is nagyon sürgős, mert a kérdéses agyagréteg elszáppanosodása nem fejeződhet be és így még nagyobb bajoknak is lehet az okozója.

A város hatósága mindig vízvédelmi szempontokra hivatkozik, valahányszor megstérgeti a kormánytól a töltés kijavítását. Erre hivatkozott uéhány héttel ezelőtt is, tehát elismeri, hogy a töltés helyreállítása vízvédelmi szempontból sürgős és szükséges. Ennek a konzekvenciáját azonban sohasem vonja le. Pedig „jobb lenne idejében rendbehozni azt a fatális süppedést, mint utólag keresni a felelőst...”

Föltétlenül mulasztás terheli azonban a szegedi főmammérnöki hivatalt is, mert mind a mai napig nem készítette el a töltés helyreállítási tervet, pedig a terv elkészítését a földmívelésügyi minisztérium már nagyon régen elrendelte. Amikor legutóbb a tanács elhatározta, hogy ismét megstérgeti a töltés rendbehozását a kormánytól, elhangzott az az indítvány is, hogy a sürgetessé egyidejűleg jelentse fel a város a főmammérnöki hivatalt is a földmívelésügyi minisztériumtól, amiért a tervet nem készítette még most sem el. A tanács azonban úgy határozott, hogy egyelőre nem jelent fel senkit, mert nem akar senkinek sem kellemetlenkedni.

Kötött zsemperruhák
kosztümök

VARGA

Budapest,

Kossuth Lajos u. 11

és

Koronaherceg u. 6,

B155

ÚJ KÖNYVEK A

DELMAGYARORSZÁG

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBAN

TELEFON 306

DUGONICS TÉR 11

H. G. WELLS: — — — A sziv titkos kamarái

WALDEMAR BOWELS: Indiában

VERŐ GYÖRGY: — — — A népszínház

Dr. HANKÓ V. L. MOS: — — — Universum

A FONÁLHÁZBAN

minden létező szlnű és minőségű

FONALAK

FONÁLHÁZ DUGONICS TÉR 1.

legolcsóbb napi árban, kötöttárak remek kivitelben

olcsóbb, mint bárhol másutt